

Aan de wethouders van Onderwijs
van de gemeenten
Tynaarlo en Haren

Stichting Basis

bezoekadres:

Stationsweg 3
9471 GJ Zuidlaren

postadres:

Postbus 75
9470 AB Zuidlaren

T 050 409 69 20

E info@stichtingbaasis.nl

bankrelatie:

bankrekeningnummer:
28.51.40.892

www.stichtingbaasis.nl

Zuidlaren, 18 januari 2012

Geachte heren Kosmeijer en Pek,

In het Coördinatieplatform Raadsbevoegdheden Haren-Tynaarlo is uitvoerig stilgestaan bij de veranderde wetgeving rondom de scheiding van intern toezicht en bestuur in onderwijsinstellingen.

Ook Stichting openbaar onderwijs Baasis is, vanwege de wetswijzigingen, genoodzaakt om de bestuurlijke inrichting te herzien. U heeft aan het bestuur van Stichting Baasis gevraagd nogmaals de voors en de tegens van de gemaakte keuzes op een rijtje te zetten in een beknopte oplegnotitie bij de reeds toegezonden stukken. Deze notitie treft u hierbij aan.

Tevens vroeg u naar mogelijkheden om, in verband met de huidige problemen op het gebied van de onderwijskwaliteit bij enkele scholen van Stichting Baasis, u nader te berichten over alternatieven voor de door Stichting Baasis beoogde keuzes. Voordat hierop verder wordt ingegaan, wil het bestuur van Stichting Baasis er op wijzen, dat de wetgever heeft voorzien in het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs door de Onderwijsinspectie. Dat is evenzeer van toepassing op het bijzonder onderwijs als op het openbaar onderwijs. Noch in het bestaande bestuursmodel, noch in het voorgestelde model kan het toezicht houden op de onderwijskwaliteit gerekend worden tot wettelijke taken van de gemeente. Het bestuur van Stichting Baasis maakt zich ernstig zorgen over de kwaliteit van het onderwijs aan enkele scholen. Om de verbetering te realiseren, heeft het bestuur een aantal ingrijpende maatregelen getroffen. Uw gemeenteraden zijn daarover schriftelijk en tijdens informatiebijeenkomsten uitvoerig mondeling geïnformeerd. Wij hebben begrip voor de zorgen, die tijdens de bijeenkomsten van uw zijde zijn geuit en hebben toegezegd u over de voortgang van de verbeteracties regelmatig te willen informeren. Wij zullen u onmiddellijk op de hoogte stellen van eventuele nieuwe beoordelingen door de Onderwijsinspectie en zeggen u graag toe om per drie maanden een korte samenvatting te presenteren van de relevante ontwikkelingen op het gebied van de kwaliteitsontwikkeling bij Stichting Baasis.

Tijdens de besprekingen in het Coördinatieplatform Raadsbevoegdheden Haren Tynaarlo is door de gemeenten geïnformeerd naar de mogelijkheid om de wijziging in het bestuursmodel cq. in de wijziging van de statuten van Stichting Baasis, uit te stellen, met bijvoorbeeld de periode van twee jaar.

Het bestuur van Stichting Baasis zou hiermee niet voldoen aan de vereisten van de Wet Primair Onderwijs, die tevens voor het openbaar onderwijs gelden als bekostigingsvoorwaarden. Het al of niet voldoen aan de wetgeving wordt extern getoetst en zeker bij instellingen, waar de Onderwijsinspectie constateert dat de onderwijskwaliteit in het geding is, de aandacht trekken van de Minister van Onderwijs. Het gedurende een langere periode niet voldoen aan de wettelijke vereisten, acht het bestuur van Stichting Baasis daarom niet verantwoord. Uitval van bekostiging als mogelijke sanctie van overheidswege, zal de continuïteit van Stichting Baasis in het geding kunnen brengen.

De voorgestelde wijziging van het bestuursmodel heeft gevolgen voor de wijze waarop de gemeenteraad zijn bevoegdheden uitoefent over het openbaar basisonderwijs. De oplegnotitie bevat een overzicht van de veranderingen. Tijdens ons overleg in het coördinatieplatform is door de gemeenten gevraagd om na te gaan of het mogelijk, dan wel gewenst is, om de financiële bevoegdheden (goedkeuring begroting en jaarrekening) van de gemeenteraden te handhaven.

In artikel 48 van de Wet Primair Onderwijs (WPO) wordt de instandhouding van een openbare school door een stichting geregeld indien sprake is van een Raad van Toezicht:

Art. 48 lid 12

Indien de school een raad van toezicht heeft, is het zesde lid niet van toepassing en voorzien de statuten, onverminderd artikel 17c, in ieder geval in een regeling omtrent:

- a. de samenstelling, werkwijze en inrichting van de raad van toezicht van de stichting,*
- b. de wijze van benoeming, herbenoeming, schorsing en ontslag van de leden van de raad van toezicht, met dien verstande dat de leden van de raad van toezicht worden benoemd door de gemeenteraad of gemeenteraden en dat ten minste een derde gedeelte, doch geen meerderheid, van die leden wordt benoemd op bindende voordracht van de ouders van de leerlingen die zijn ingeschreven op de betrokken school of scholen,*
- c. de termijn waarvoor de leden van de raad van toezicht worden benoemd,*
- d. de vaststelling van de begroting en de jaarrekening, en*
- e. de periode waarvoor de stichting in het leven wordt geroepen, met dien verstande dat deze periode ten minste 5 jaren bedraagt,*
- h. de bevoegdheid de stichting te ontbinden, met dien verstande dat in de regeling een overheersende invloed van de overheid in de raad van toezicht is verzekerd. Het achtste, negende en elfde lid zijn van overeenkomstige toepassing.*

Het bestuur van Stichting Baasis heeft in zijn notitie de regelingen, zoals bedoeld in artikel 48 lid 12, opgenomen in de voorstellen. Het bestuur meent dat met deze regelingen de toekomstige Raad van Toezicht zijn statutaire rol op natuurlijke en voldragen wijze kan uitvoeren. Handhaving van de huidige financiële bevoegdheden van de gemeenteraden leidt in de ogen van het bestuur van Stichting Baasis tot ongewenst veel 'bestuurlijke drukte' en werkt bovendien bijzonder vertragend in de besluitvorming. Hierbij zij opgemerkt, dat ook in een zogenaamd 'one-tier-model', de complexiteit in de besluitvorming omtrent deze onderwerpen, nog verder wordt vergroot.

Als voordeel van de beoogde bestuursvorm wordt door velen gezien, dat ouders en personeel middels bindende voordrachten rechtstreeks invloed kunnen uitoefenen op de samenstelling van de Raad van Toezicht. Door daarnaast de financiële bevoegdheden te beleggen in de Raad van Toezicht krijgt deze nog meer het karakter van intern toezichthouder, hetgeen door de wetswijziging is beoogd.

In de Memorie van Toelichting bij de wetswijziging is aangegeven dat het beleggen van de goedkeuringsrecht van de begroting en de jaarrekening bij de raad van toezicht de onafhankelijke en toezichthoudende positie van de Raad van Toezicht versterkt. Daarbij komt blijkens de toelichting bij de wet dat met rechten voor de gemeenteraad ook verantwoordelijkheden en verplichtingen komen en dat het toezicht van de gemeente op het openbaar karakter meer onafhankelijk kan zijn als de gemeente niet eerst zelf de begroting en jaarrekening heeft goedgekeurd. Overigens geldt dat de Onderwijsinspectie vanaf 2012 niet alleen toezicht houdt op de onderwijskwaliteit, maar ook op het functioneren van het bestuur en de professionaliteit van het financieel beheer. Het bevoegd gezag legt via de Onderwijsinspectie verantwoording af aan de Minister van OCW over de rechtmatige en doelmatige besteding van de publieke middelen.

Daarnaast heeft het bestuur in samenspraak met de wethouders voorgenomen om de werving en selectie voor de eerste Raad van Toezicht zeer zorgvuldig te laten plaatsvinden. Hierbij zijn de volgende artikelen uit de voorstellen voor de bestuurlijke inrichting leidend:

- artikel 10 van de concept statutenwijziging over de samenstelling en benoeming van de raad
- artikel 4e uit het reglement voor de Raad van Toezicht; dat ziet op de samenstelling van de Raad en hierin is expliciet de procedure van de eerste RvT beschreven, inclusief de samenstelling van de eerste BenoemingsAdviesCommissie. Deze bestaat namelijk uit:
 - o twee leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad,
 - o een portefeuillehouder onderwijs van de gemeente Haren,
 - o een portefeuillehouder onderwijs van de gemeente Tynaarlo en
 - o een huidig bestuurslid van de stichting

Daarnaast is in de notitie als hoofdstuk 6 een profielschets van de leden van de raad van toezicht opgenomen. Het bestuur is voornemens de wervings- en selectieprocedure verder te laten uitwerken door een externe deskundige en deze tevens de BAC te laten begeleiden.

De voorgestelde werkwijze is tot stand gekomen in navolging van andere openbare instellingen voor basisonderwijs in Nederland. In die gemeenten is de conclusie getrokken, dat de gemeenteraden voldoende in staat worden gesteld om hun overwegende invloed uit te oefenen ten aanzien van het openbaar onderwijs. Het bestuur van Stichting Baasis is van opvatting, dat dit in de gemeenten Haren en Tynaarlo eveneens het geval kan zijn na acceptatie van de wijzigingsvoorstellen.

Tenslotte zij opgemerkt, dat de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van Stichting Baasis zijn instemming heeft verleend aan de voorliggende voorstellen ten aanzien van de bestuurlijke inrichting van Stichting Baasis en de bijbehorende wijziging van de stichtingsstatuten.

De gemeenteraden van Haren en Tynaarlo zullen, na aanvaarding van de voorstellen, door Stichting Baasis jaarlijks worden geïnformeerd middels een jaarverslag nieuwe stijl, waar ingegaan zal worden op de kwaliteit van het onderwijs, de financiële situatie van Stichting Baasis, als ook op de wijze waarop door de Stichting uitwerking wordt gegeven aan het openbaar karakter van het onderwijs. De handreiking van Stichting Baasis om desgevraagd tussentijds aanvullende informatie te verstrekken, is uiteraard ook hier van toepassing. Het bestuur van Stichting Baasis wil op transparante wijze verantwoording afleggen van zijn handelen. Tenslotte draagt de stichting de belangrijke verantwoordelijkheid: zorg dragen voor kwalitatief uitstekend openbaar onderwijs voor alle leerlingen in de gemeenten Haren en Tynaarlo.

Het bestuur van Stichting Baasis heeft gemeend om u met deze aanvullende informatie in staat te stellen om de voorstellen ten aanzien van bestuursmodel en statuten in samenhang met de achterliggende gedachten op een positieve wijze te kunnen beoordelen. Wij verzoeken u om deze aanvullende informatie tevens ter beschikking te stellen aan de leden van uw gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

Drs. F.C.C.M. Thomassen,
algemeen directeur ad interim Stichting Baasis